

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Mattilsynet
Hovedkontoret Postboks 383
2381 BRUMUNDDAL

Deres ref

Vår ref

Dato

18/1079-3

17. april 2018

Utredning om energidrikker

Helse- og omsorgsdepartementet ber herved Mattilsynet å utrede ulike alternative tiltak for å beskytte barn og unge mot helseskader som følge av høyt konsum av energidrikke.

Tidligere var næringsmidler tilsatt koffein regnet som legemidler. Dette ble endret i 2008, og koffein kan nå lovlig tilsettes matvarer og drikker. Endringen har ført til en stor økning i antall produkter med tilsatt koffein som selges i butikker, kiosker, treningsentre og over internett. Det har vært en stor vekst i omsetning av energidrikke de senere årene, med en økning på om lag 17% fra 2016 til 2017. Markedsføringen retter seg gjerne mot barn og ungdom ved at den knyttes opp mot idrettshelter. Forbrukerrådet har gjennomført en undersøkelse som viser at barn helt ned til 10-12 års alder oppgir regelmessig forbruk av energidrikk. Forbruksmønsteret endrer seg med alderen, ved at inntak flere ganger per uke øker betraktelig fra 10-12 år alder til 13-15 års alder.

I en rapport fra 2009 uttaler Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) at barn og unge kan få i seg for mye koffein fra energidrikker. Det kan heller ikke utelukkes at tenåringer med lav toleranse for koffein kan få negative helseeffekter hvis de drikker mye energidrikker. Noen land, bl.a. Latvia og Litauen har innført aldersgrenser på salg av slike produkter til ungdom under 18 år.

Det er ingen aldersgrense for kjøp av energidrikker i Norge, men leverandører av energidrikker til det norske markedet har blitt enige om å ikke markedsføre energidrikker mot ungdom under 16 år. I tillegg til dette har den norske drikkevarebransjen selvpålagt

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Avdeling
Folkehelseavdelingen

Saksbehandler
Arnhild Bergljot
Haga Rimestad
22 24 83 76

retningslinjer om å ikke drive noen form for markedsføring mot barn under 13 år. Norgesgruppen praktiserer en 14-årsgrense for salg av energidrikker.

Utredningen skal på bakgrunn av kunnskap om potensielle helseskader og data om inntak blant barn og unge i Norge kunne ut i konkrete anbefalinger om tiltak. Det er viktig at tiltakene som foreslås må være proporsjonale, dvs. ikke mer inngripende enn nødvendig. Tiltak som bedre merking av produktene, informasjon og frivillige avtaler med produsenter og forhandlere er blant de tiltak som forventes vurdert. I den grad det foreslås en lovpålagt aldersgrense, må hjemmelsgrunnlaget utredes. Informasjon fra hvordan andre land har håndtert/regulert dette må inngå i utredningen.

Statens livsmedelsverk (Sofia.Norlin@slv.se) i Sverige arbeider nå med en slik utredning med frist desember 2018. Det forventes at Mattilsynet tar kontakt for evt samarbeid.

Om det er behov for tydeliggjøring av oppdraget, tar vi et snarlig møte.

Frist for ferdigstilling av oppdraget er **1. oktober 2018**.

Med hilsen

Sissel Lyberg (e.f.)
avdelingsdirektør

Arnhild Bergljot Haga Rimestad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer